

Digitalne geomorfološke karte Republike Hrvatske

Mladen Pahernik (1)

Nenad Buzjak, Neven Bočić (2)

(1) Hrvatsko vojno učilište, Ilica 256b, 10000 Zagreb, mladen.pahernik@morh.hr

(2) Geografski odjel PMF-a, Sveučilište u Zagrebu, Marulićev trg 19, 10000 Zagreb

Sažetak

Suvremeno geomorfološko kartiranje teritorija Republike Hrvatske uključuje niz faza kompleksne geomorfološke analize uz formiranje geomorfoloških baza podataka. Na temelju njih sintezom dobivenih podataka kreiraju se geomorfološke kartografske baze podataka za izradu detaljnih geomorfoloških karata u mjerilu 1:100 000 i pregledne geomorfološke karte Republike Hrvatske mjerila 1:500 000. Geomorfološka karta je temeljni proizvod geomorfološke baze podataka i izrađuje se s pomoću programskog paketa ArcGIS 10.1.

Digitalna geomorfološka karta sadrži pet kategorija podataka: geološku građu terena, morfogenetske, morfografske, morfometrijske i morfokronološke podatke. Podaci o geološkoj građi uključuju prikaz litološkog sastava i strukturnog sklopa terena, pri čemu se na kartu iz geomorfološke baze podataka unose samo podaci koji su bitni za razvoj reljefa. Morfogenetski podaci definiraju reljef prema dominantnom procesu njegovog nastanka. Morfogenetski tipovi reljefa prikazuju se arealno uz prikaz morfometrijskih podataka – nagiba padina. Morfografski podaci prikazuju razvoj, položaj, veličinu i međusobni odnos kako pojedinih, tako i grupe reljefnih oblika. Prikaz većine morfografskih podataka vezan je za definirane signature unutar pojedinog tipa morfogenetskog tipa reljefa, a svojom orijentacijom i veličinom ukazuje na dimenzije i položaj reljefnog oblika. Morfografski podaci, odnosno reljefni oblici grupirani su u dvije osnovne grupe, endogenog i egzogenog reljefa. Podjela reljefnih oblika na drugoj razini, u sklopu morfografskih podataka odnosi se na pojedine morfogenetske tipove reljefa. Na trećoj razini podjele odvajaju se denudacijski od akumulacijskih oblika unutar reljefa istoga genetskog tipa. Morfokronološki podaci ukazuju na vremensku dimenziju pojedinih oblika, odnosno vremenske odnose pojedinih morfogenetskih tipova reljefa. Oni se na geomorfološku kartu unose bročano-tekstualnim signaturama uz reljefni oblik.

Za potrebe prikaza kartiranih geomorfoloških oblika na geomorfološkoj karti definirana je kartografska baza podataka s ključem geomorfoloških simbola. Unutar svake objektne grupe s pripadajućim reljefnim oblicima – objektnim vrstama, definirani su odgovarajući geomorfološki simboli.

Ključne riječi: geomorfološke karte, geomorfološke baze podataka, GIS